

A lap szellemi részére vonatkozó mindenközlemény a szerkesztőséghez A.-Lendva Tempelomter, az előfizetési díjak, nyilviter és hirdetések pedig a kiadólaptulajdonoshoz Balkányi Ernő Fő-utca 19. küldendők.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

M. M. MŰVEZET KÖNYVTÁRA
Hírlap-könyvtár
Novodennaplo
180 q. ev. 5/2

DÉLZALA

Társadalmi, közművelődési és közgazdasági hetilap.
Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtnak:

Budapest: a Rector főnökség és a Magyar Távir. Iroda, Eckstein B., Fischer A. D. és Goldberger W. A. hirdetési irodája. Bécsben: Mosse Rudolf hirdetési irodája.

A helybeli és járási hatóságok, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egyesület, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos közlönye.

A békehangulat.

Valami lázas izgatottság járta be Európát a múlt hetekben, melynek okát éber figyelemmel kíséri minden halandó.

A lázas figyelemnek pedig nem csekélyebb az oka, mint az, hogy a szuronnyerdő fölött elsuhan egy hófehér galamb. — csöriben otlajagát visz a renegó emberiségnek.

Ki küldte ezt a galambot a nagy világba? Ki adta csöribé az áldást hirdető zöld galajt, melyről ragyogó harmat hull az emberiség legfőbb és legfajább sebére?

Amulva látja az emberiség, hogy a fehér galamb onnant repült föl, ahonnan még nemrég minden ember a tüzesóvat leste, mely fölrobantja az évek hosszú során át nemzetek veritékes munkájából összehordott puskaporhegyeket. A fehér szár egy sok millióhadsereg nek abszolút ura, akinek intésére megmozdul egész Lívadia, Ukrajna, meg az Ural minden népe, hogy elárassza Európát vérről és tüzről. — ez a fehér szár bocsajtotta ki a galambot, ő küldi az otlajagát a fülig fellegyzvert Európának.

Hatalmas liderezyomástól szabadult meg az európai diplomacia, mely az évek óta való figyelmében annyira idegessé lett, hogy a váratlan jelenséget, — békegalambot, — onnan, ahonnan jött, nem akarta valószínűságnak venni s hosszú ideig mindenki azt

hitte, hogy valami földöntúli látomány kíséri az embereket.

De a békehírdető galamb tisztá valóság! A fehér szár jelenik meg az emberiség előtt, mint a haladásnak, kultúrának barátja, mint a nyomornak, a vérfürdőnek rettentés ellensége, aki hírdeti a nemzeteket egyedül üdvözítő tant, az általános békét, a lefegyverezést. Nemrég még futóbolondoknak, utópiákat álmadóknak mondták azokat a lelkes embereket, akik évről-évre, országról-országra vándorolnak, hogy híveket szerezzenek az örök béke eszméjének, hogy tiltakozzanak a borzáló katalaklímák ellen, melyeket a hódítás vágta s magasban ülő emberek sértelt hüségá, vagy a nemzeti féltékenység idéz föl mindentálm hol ít, hol amott.

S most a világ legatálmásabb uralkodója áll élükre s hatásos agitációt indít a nemzetközi béke érdekében. Az általános lefegyverezést ajánlja, mint biztos győztsert az emberi nyomor és emberi tudatlanság leküzdésére. Vegyük figyelembe, hogy Európában csupán nagyhatalmak négy millió katonát tartanak állandóan fegyverben, s hogy a nagyhatalmak évi hadi budgetje 2000 millió forint.

Ez összegből egyszerre meglehetne szüntetni minden nyomorúságot, minden fájdalmat. Ehező nem volna többé, s nem volna

munkaképes ember, a ki munkát keresne s azt ne találja. Nem volna beteg, a kinek bajára az állam hatalma ne tudná megadni az igazi gyógytsert, szóval nem volna elégedetlen szegény, nyomorult ember, s ha az nem volna, nem volna bűnös, aki embertársai ellen tör, nem volna lelki nyomorók, akinek kapzsúsága és rossz lelke rabjaivá slyeszti megszorult embertársait.

A szocializmusnak, ime, ez az egyetlen panaceaája!

Avagy nem döbben meg az ember, ha olvassa a statisztikában, hogy a hat európai nagyhatalom kultúrküldásainak összege, a népoktatástól a legmagasabb képzésig mindentálm nem éri el az évi 300 millió frtot, s nem dobban meg szívünk, a félelmetől, ha ezt otvassuk, hogy ugyanaz a hat nagyhatalom évről-évre 2000 millió forintot költ el katonátsdi játékra, fegyverek kovacsolására, áruak öntésére és puskaporgyártásra? Nem kellene-e az emberiségnek erőhatalommal feltámadnia az igazságtalanság ellen, s nem kellene-e elvonni a veritékes adóból összegyűjtött milliókat a pazarlók elől s oda tenni, a hol az emberiség igazán áldást hozna, könyvet törölne le és sebet gyógyítana?

Hiába kérdezzük minden felet senki!

A mostani állapot inkább sebet üt, mint gyógyít. Ki van számítva már papíron, hogy a fegyveres béke átlag ötször annyiba

TÁRGZA.

Csöndes este.

A Délzala eredeti tárgza.

Csöndes este, holdas este.
Mikor szellő jár a réten,
Mikor a csalogány esattog
Bánatában, örömben.
Ha lehullt egy fényes csillag
Magas égből te a földre,
Akkor vigyetek ki engem
Sir ölebe, temetőbe.

Ne jelölje büszke márvány,
Híu pompa nyughelyemet,
Szem ne lássa, kéz ne bánssa
Ne zavarja azt a helyet.
Kék ne felejes, piros rózsá,
Örközd se kell reája:
Élő virág, eleven disz,
Nem illik az a halára.

Nej de azért tudom, érzem,
Megkeresi, megtalálja,
Odahozza szíve, lelke,
Ráborul a nyoszolyámra.

Elzokogja, megsiratja
Azt a régi, holdog időt,
Azt az édes sok emléket,
Elhagyott sírom előtt.

Csöndes este, holdas este,
Bugó szellő járt a réten,
Csattogott a fülemüle
Szerelmében, örömben.
Lehullott egy fényes csillag
Magas égből te a földre,
Akkor hagyott el az isten,
Akkor szakadtam el tőle.

Gerő Lajos.

Rajta kapta.

A háziaszony névnapját ünnepelte a kis számu, de igen kedves és szellemes társaság. Jöziben elköltött, jó vacsora után kellemes érzés szokta át járni az embert, s ilyen érzés szállta meg ezt a társaságot is, melynek válogatott borokban sem volt hiánya.

Nevetgéltek, eszegettek, az élet apróbb kalandjait s eseményeit beszéltek egymásnak. A politika és a pletyka ki volt zárva. Csakis egy ilyen józilesű társaságban keletkezhetett egy oly indítvány, hogy mondja el mindenki életének egy kedves epizódját.

Mindenki elmondta a magát. Utóljára maradtak: a háziaszony és a házigrada. Egymásra néztek, elmosolyodtak s a ferj elkezdett beszélni:

— Hadd mondjam én a mi legkedvesebb közös epizódunkat. Hat év előtt történt.

— Ah, ez érdekes lesz, kiáltott közbe egy fiatal uracs, hisz akkor te még nőten ember voltál.

— Bizony barátom, nőten és boldog ember voltam, mert szerelmes voltam a szép Orley lányba, azaz a feleségembe. Csakbogy boldoglatlan is voltam, mert reménytelenül voltam szerelmes. Frida apjának, anyjának egyaránt tetszett, de maga Friduska hallani sem akart rólam. A doktoratus elnyerése után minden hónapban megkértem s minden hónapban kosarat kaptam. Anyósom, apósom egyre biztaltak: majd megtörik ók a jeget. De nem sikerült megtöriük. Én vizsgomat a jó vacsorákban kerestem, amelyek Fridáknál igazán pompásak voltak.

Egyszer épen hál előtt állottunk, a hálbani részvetelre sikerült Fridámát is rávennem.

Este érték jöttém pompás csokorral, mi Fridust érzéketlenül hagyta. Az igaz, hogy engem a hál előtt vacsorájuk nem hagyott értetlenül, füléséges volt. Frida egy falatot sem evett. Egyebiránt a hálbán nagyon boszus volt, sőt annyira illetlen is, hogy nem akart velem táncolni. Én vas lemondással édes anyjához mentem s vele társaloga láttöttem az estét. Mama igen álmos lett s látvány, hogy Frida nélkülül is igen jó mulat, átveztettem a kis filléket egyikebe. Ott aztán letelepedtünk s Frida anyja vállamra hajtva

kerül az emberiségnek, mint amennyibe kerülhet egy félszázadig tartó rettenetes öldöklő háború, a milyent az emberiség még nem látott. Mert nem csak az a 2000 millió forint a tényleges évi veszteség, hanem még nagyobb az a másik összeg, amit az Európában fegyverben álló négy millió katonára veszt, mert ereje legjában nem végezhet kenyérkereső munkát. A francia statisztika átlag 1000 frankra becsüli egy-egy francia ember évi keresetét. E számítás alapján évi 4000 millió forint veszt el az emberiségre azért, mert a négy millió katonára nem végezhet produktív munkát.

Ine számokban a fegyveres béke nyilvánvaló!

Valami isteni sugallat szállt a fehér cserjékre, midőn diplomáciai útján indítványt tesz Európának az általános békekonferencia összehívására. A népek remegő ajakkal kéri a Mindenhatót, hogy adja meg az óhajtott sikert a kezdeményezésnek s világítsa meg azok lelkét, a kik megakadályozhatnák a békeunka eredményességét!

A fehér cserjéket, akit II. Miklósnak neveznek a történet könyvében, már is ragyogóbb helyet biztosított magának, mintha meghódította volna az egész világot. A Nagy Napoteonnak nevét felémes borzongással emlegeti a világ, — egy krisztusi munkát végző fejedelem nevét áhítással fogja kiejteni mindenha!

A király köszönete.

Népeimhez!

A legulsóbb, legkegyetlenebb megpróbáltatás ért Engem és Házamat.

Hítvesem, trónom ekkésége, hű társam, a ki elegendő legnehezben óráiban vigaszom és támaszom volt, kiből többit vesztettem, mint azt kimondhatnám — nincs többé! Egy rettenetes végzet elragadta őt Tólem és népeimtel.

Egy gyilkos kéz, azon örjögző szenvedély eszköze, mely a fennálló társadalmi rend megsemmisítését célozta, a nek megemészték ellen emelte tőret és vak, ezáltalán gyűlölettel áldító azon szívet, mely gyűlöletet nem ismert és csak a jóért dobogott.

Azon háttartalan fájdalom közepette, mely Engem és Házamat ért, szemben ama hallatlan tettel, mely borzalomba ejti az egész művelt világot, mindenek előtt szeretett nepeim hangja az, mely enyhítően hat szívemig. Midőn az isteni végzés előtt, mely oly súlyos és félfoghatatlan csapást

mert reám, alázattal meghajlok, halát kell adnom a gondviselésnek azon nagy kincsért, melyet számomra fenntartott: a milliók azon szeretetéért és hűségéért, mely a szenvedés órájában Engem és Csálódomat kö nyez.

Közel és távol, fent és alant, ezernyi alakban nyilvánult a gyász és fájdalom az Istenben boldogult Császárné- és Királynéért. Megható összhangban cseng minden ajakról a panasz a pótolhatatlan veszteség felett, mint hű visszhangja annak, a mit lelkeben ezrek.

A mint én forrón szeretettel hitvesem emlékezetét szentül őrzöm holtigam, úgy nepeim halálja és tisztelete maradóan emléket emel Nekí minden időkbe.

Sajgó szívem melyből köszönetet mondok mindenkihez az oadaó részvét elzenet jáb zálogáért.

Midőn az ünnepi hangoknak, melyeknek ezen évet kísérni kellett volna, el kellett nemülniök, a ragaszkodás és hű együttérzés e számtalan tanúságaira való visszaemlékezés, azon legbecselebb adomány marad számomra, melyet Nekem nepeim nyujtattak.

Fajdalmuk közössége újabb, benső köteleket fűz a trón és a haza közt. Nepeim változhatatlan szeretete megerősít kötelességem nemcsak azon fokozott érteletben, hogy a Reám bitott küldetésben kitartsak, hanem megerősít egyszerűsáim a siker reményében.

Esedezem a Mindenhatóhoz, a ki úgy nehezen szűnt, adjon meg erőt, hogy véghez vihessen azt, amire hivatva vagyok. Imádkozom, áldja meg nepeimet és világosítsa fel őket, hogy megtalálják a szeretet és egyetértés útját, a melyen viruljanak és boldogga legyenek.

Kelt Schönbrunnban, 1898. évi szeptember hó 16-án.

Ferencz Jozsef, s. k.

Zalavármegye hódoló részvétfelirata!

Császári és Apostoli királyi Felső!

Legkegyelmesebb Urunk!

Mint a f-hőten égből a romboló villámcsapás: oly megdöbböten hatott reánk azon égbekiáltó merénylét, amelynek rajongó szeretetűl és imádatúll környezett Felsőnek Királyszónoknyuk, hazánk és nemzetünk örangyala, az emberiség jövő mentője, magasztos hivatásáért vértanuként áldozatul esett.

Megtrökk lélkünk ezen kimondhatatlan csapás alatt: nemcsak a szó ajkainkon, a vér is elhal ereinkben és nineszen szó, amelylyel kifejezhetők hátartalan fajdalmunkat a szerhetetlen veszteséget, amelyet Felsőnek Urunknak nem önmaga, hanem nepei és Felsőnek Csaldája boldogságáért dobogó fejedelmí szíve, a Magas Uralkodóhoz, sok-sok megpróbáltatáson keresztül jutott hazánk és nemzetünk s az emberiség szenvedett.

Gyászba borult és zokog az ország s az egész emberiség és bármennyire átérezte és foglatta is

nemzetünk azon páratlan kincs becsét, amelyet nem lehet mással pótolni; mert nincs hozzá hasonló, amelylyel válságos időkben ajándékozta meg az isteni Gondviselés szenvedő nemzetünk s amelyet hazánk imádatúll védszennoyában birtunk: mégis csak most jón tudatára ezen kincs nagyságának; hiszen csupán a vesztett kincs értékét lehet igazán érezni.

Bánatunk oly mélységes, hogy még az sem enyhítheti, hogy milliók és milliók résztvevő keblebe kintethetők. S igazságt és megnyugvást is egyedül a népek sorsát intéző isteni Gondviselésben való hit nyujthat.

Mindennapj imájában foglalja a hálas nemzet a drága halottait, akiknek az élet nem marad enleke, amíg él e hon e földön!

Az O enlekehez fognak zarándokolni a késő utódok is, megtanulni a hazaszeretet, a honfűi és emberi erényeket!

Az O áldott lelke fűzte szorosabbra a kapcsolatot, amely a hű magyar népet Felsőnek Királyával, nemzete Atyjával összekötöi s amely megdöntetlen alapját képezi a nemzetek boldogulásának és nagyságának; az O emlékezte fogja szilárdítani e kapcsolatot s az O szelleme örökdi, hogy felbontatlan, Királyra s nemzetre áldástóhoz legyen e kapcsol!

Öselintől öröklött hagyományos alattvalói hűségelt és hódolattal járunk a legulsóbb megpróbáltatás nehez napjában Felsőnekhez, hánatos szívünk érzelmelt a legmagasabb trón színyján, azon hű fohászunkkal egyetemben kifejezni, hogy adjon a Mindenható Felsőnek Urunknak és Királyunknak erőt a merhetetlen csapás elviselésére és nyujtson számtalan keserű szenvedéstől sújtott nagy és nemes szívűnek vigaszt és enyhülést!

Esedezünk Felsőnekhez: fogadja kegyesen jobbgyi hű szívünk őszinte megnyilatkozásait.

Kik egybeírnat a legnevelőbb alattvalói hódolattal maradunk császári és apostoli Felsőnek Zalavármegye törvényhatósági bizottságának Zalaegerszegen, 1898. évi szeptember hó 12-én tartott re.ades közgyűléséből

legálazatosabb közlái:

Zalavármegye közigazgása.

Árvay Lajos, Csértán Károly,
Zalavármegye főjegyzője, Zalavármegye alispánja.

Alispáni jelentés.

Meltóságos gróf főispán ur!

Tek. törvényhatósági bizottsági közgyűlés!

Az 1896. évi XXI-ik t.-cz. 68. § a s) pontjának, valamint az eddigi gyakorlatnak megfelelően, van szerencsém vármegyénk közigazgatásának és az ezzel összefüggő ügyeknek állapotáról szólo jelentésemnek — mely ezen évi április hó 1-től július hó végéig terjedő időszakot foglalja magában — a következőkben tisztelettel előterjesztem.

A felnöttek közegészségi állapota, dacára a gyakori csapadékok és szelekek, április, május és június hónapokban igen jó volt, mert egyáltalán kevés megbetegedés fordult elő; júliusban eme jelleg megváltozott, a mennyiben változás, gyomor- és bélhurut, ugyszintén hangymiz több esetben észleltettek, kimenetelük azonban elég kedvező volt.

A gyermekek közegészsége nem volt oly kielégítő, mint a felnöttek, mert a nyári hasmenés, vörheny, ronsoló-torlok, hőkhurut nagyobb számban mutatkoztak, a heveny gyomor- és bélhurut pedig több áldozatot követelt.

A bejelentésre kötelezett fertőző betegségek közül előfordult vörheny 110 esetben; ezek közül gyogyult 11, meghalt 14, apólas alatt maradt 4, torokgyík 3 esetelt, ebből gyogyult 1, meghalt 2. Ronsoló torlokot észleltetett 63 esetben, gyogyult 40, meghalt 23; hőkhurut előfordult 147 esetben, gyogyult 20, meghalt 6, apólas alatt maradt 121. Alhási hangymazzal megbetegedett 22, ebből gyogyult 10, meghalt 3, beteg maradt 9. Kanyaró előfordult 38, ebből gyogyult 33, meghalt 1, apólas alatt maradt 4. Fűtörizig-lob észleltetett 63 esetben, bármennyi 12 esetelt, melyek mind gyógyulással végződtek.

Agy-és gerinez-agyhártyalob 1 esetben észleltetett, mely beteg meggyógyult; gyermekgyáz előfordult 5 esetben, melyből gyogyult 3, meghalt 2.

Mindezen előfordult fertőző betegségeknek a szabályszeri orvosrendűri intézkedések pontos keresztülvitele igen szép sikert engedtek érni s csak így volt lehetséges, hogy a vörheny és hőkhurut kivételével, a többi fertőző betegség járva-nyosan nem uralkodott; a vadekezés módjai közül legáltalósulbbnak bizonyultak a fertőtlenítés s a betegek lehető elküümitése.

fejét, szendereggt egész a szűnőráig. Én meg sem mozdítottam a helyemen.

Haza mentünk. Fridát az egyik rendező vezette a kocsihoz, a mamát én vezettem karonon. Eszre vettem, hogy anyósom el akar kisé maradni Fridától. Meglátottam lépteimet.

— Tudja fiam, szólalt meg anyósom, mert nagy olyan jó fia s mert tetszik is nekünk, megmondom bizalmasan, hogy miért nem tetszik a leányunknak.

— Nos? szeptegem kíváncsian.

— Azt mondja Frida, hogy a szerelmek nines étvágya s mert önnek mindig olyan pompás étvágya van nálunk, hát nem is szeretheti őt.

Elkaczagtam magam, s aztán így szóltam:

— No ha csak ez a baj, majd segítünk azon.

Ezután Fridáké vacsoráin semmit sem ettem s a vacsorák után, mikor hazamentem, először bentem megvacsorázn egy vendéglőbe.

A játék jól indult, de vége szakadt. Fridáké kimentek a birtokukra, hol kényelmes kastélyuk szokták tölteni a nyarat és én magamra maradtam szerelmemmel s most már főkezésre nem szoruló étvágyammal.

Egyszer csak levél jött; Frida tulajdon kis újaitól eredt.

— Jöjjön mielőbb Sándorlakra, már igen unjuk magunkat s így igen zsviesen is látjuk.

A mama pedig megírta bizalmasan azt is, hogy magammal hozhatom a jegyűrit is.

Egy óriási bórönddel s a jegyűrik kis dobozával másnap reggel már Sándorlakon voltam, hogy tíz napot ott töltek.

Aztalán állg ettem valamit. De azért étvágyom ép oly nagy volt s ép úgy kielegítésre talált, mint egyébkör. A hetedik napon annyira megcsajált Frida, hogy kijelentte, ha itt tartozkodásomat meghosszabbítom, a tizedik napon megtrajtuk az eljegyzést.

Persze az eljegyzésen sem ettem semmit. Hanem azután szobamba osontam, kinyitottam a nagy bóröndöt s tovább pusztítottam a nagy rakományt. Elővettem egy doboz konzervet s jőziten, nem: mőhön kezdetem falatozni, mikör csendes kopogtatás hallatszott és belépett az én menyasszonyom.

Első perczben kötegsbeestem, hogy mindennek vége lesz közöttünk, s reszkette vártam ítéletét. Ó egy számalmas tekintetel vetett reám és a bóröndben heverő dobozok halmazzára, s pajkos kacagással így szólt:

— Hát ez jobban ízlik a menyasszonya főzténél? Nem zavarom, jó étvagyat!

Távozni akart, de én siettem menyasszonyom csókjaival kárpótolni magam.

Ez az én s Fridám életünk legkedvesebb epizódja . . .

Jules.

Szemés- közhatalról, mely az alsó-lendvai, eszterványi és perlati járásokban már régóta tájékosan uralkodik, még mindig 1705 számmal szerepel: a gyógykezelés kielégítő eredményt mutat fel, de a nép tudatlansága, előfelteve úgy is orvosok, mint az egyes hatóságoknál a betegségek továbbterjedésének megakadályozására irányuló ósadtörvényekkel megakadályozására irányuló kell megközelíteni.

A végrehajtás szabályszerűleg teljesített s az általi eljárás alkalmával rendkívüli hatósági intézkedések alkalmazásának szüksége sehol fenn nem fordult.

Rendőri boneyolat teljesített S-szor, külső hullásmenet rendőri szempontból 33-szor ejtett meg.

Súlyos sértes bejelentetett 12; öngyilkosság 15 egyén követett el, Vételen szerencsétlenül végül alhalnak 17 egyen esett áldoztatva, 6 közveszélyes elmebeteg szállított kórházba, 1 pedig, mint esendes beteg, hazi ápolás alatt hagyott.

Vesztett eb által egy gyermek maradt meg, ki is védőtás czéljából a budapesti Pasteur-féle győngyintézetbe szállított.

Jelentéseink a közegészségügyet tárgyozó része készítésénél, van szerencsén a vármegye népesedési mozgalmának az állami anyanyelvzetők kimutatásai alapján összeállított számadásait a folyó évi április hó 1-től július hó végéig terjedő időszakra az alábbiakban bemutatni:

Születtek 5115, meghaltak 3261, szaporodás 1854.

A hasznos háziállatok egészségi állapota a lefolyt idők alatt kielégítően sem mondható, mert a gyakori lepénye elhullásokon kívül vesztésgy és rühök is fordultak elő, a sertésvesz pedig, dacára a szigorú óvintézkedéseknél, még mindig terjed.

A szarvasmarha járáti őrlepkéért 5791 ft 42 kr. szolgáltatott a m. kir. adóhivataloknak.

A folyó évi április hó 1-től július hó 31-ig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma 76 volt, melyeknél az összes elhanyagzott érték, a hivatalos kárfelveteli jegyzőkönyvek szerint 104.569 ft 30 kr telt ki. ebből biztosítva volt 59811 ft-rnyi érték, s így a biztosítatlan szenvedett kár 44.758 ft 30 krra rug.

A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 7 esetben gyújtogatás, 14 esetben gondatlanság, 2 esetben villámcsapás és 53 esetben kideríthetetlen volt.

A szerencsétlen károsultak rőtömi segélyezésére távirati felterjesztésen folytán a nm. m. kir. belügyminiszter ur 100 forint volt kegyes utalványozni, mely összeg a leginkább segélyre szorultak közt kiosztottat, a könyörödományok gyűjtését pedig a vármegye területen elrendelték.

Vagyonk látor még a folyó évi július hó 1-én Bak községben előfordult tüzeset is bejelenteni, mely 38 lakóházat a melléképületekkel elhanyagozta, 54 egyent 40.063 ft erejéig károsított meg; — Ezen szerencsétlenek pillanatnyi segélyezése czéljából szintén a nm. m. kir. belügyminiszter urhoz fordultam, ki is 200 ft-ot segélyt volt kegyes utalványozni, mely összeg a károsultak közt július hó 5-én kiosztalt volt.

A most felfuottt elemi csapásokon kívül még az ország nagy részében előfordult jégveres vármegyéinket is érte, s a jégkár folytán az adó elengedés iránti munkálatok folyamatban vannak.

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket az előfizetés megújítására és a határlékok beküldésére.

Kinevezés. Mint örömmel értesültünk, dr. grf Jankovich László ömeltósága, Zalavármegye főispánja kinevezte, az érdemekben gazdag dr. Királyi Mór, városunk nagytudományú, kitünő hírnevű és mindenki által őszintén tisztelt s szeretett orvosát; az orvosi pályán teljesített kitünő és kőszháznát tevékenységének elismeréséül Zalavármegye tiszteletbeli főorvosává. Öszinte szívóbul gratulálunk a nagyon kideremelt kintitéléshez. — Városunk orvosai megmagyará a nesztórának kintitétését, szeretetüknek, ragaszkodásuk és tiszteletüknek jeleül f. hó 1-én a Korona szállóban ünnepléses banketet rendez, mely iránt az érdeklődés úgy a városunkban, mint a vidéken. A banket lefolyásáról a jövő számmunkban referálunk.

Szüretek a vidéken. Mint a szomszédos vidékekből nyert értesüléseink jelezik, a szüretek a vidéken már kezdtük el. Dobriban mult hó 30-án kezdtek, Szt. Miklóshoz tartozó helyekben folyó hó 1-én s a következő napjaiban. Alsó-Lendva még e tekintetben határozat nem hozott, valószínű, hogy a megállapodás a szüretelek időjére nézve f. hó 2-án történik, azonban mint hírlík f. hó 10-ike előtt nem kezdődik. A nyert értesítések szerint a termési kilitások éppen nem kecsgető, mert bár a minőség tekintetében jó bor várható, de a mennyiség nagyon csekélynek ígérkezik, a fellépett különféle szőlőbetegségek miatt.

Kinevezés. A m. kir. földmivelségi miniszter Berger Károlyt a eszkálymai állami képezdehez gazdasági szaktanárnak nevezte ki.

Miniszter megyénk területén. Josipovich Imre horvát miniszter mult hó 4-én Muraköz hegyvidékén az orvosevtségi hegyen időzött, hol dr. Kiss Oszkár varazsdi kir. közigyező s orsz. képviselő, muraközi bírtokos vendége volt. Ere az alkalomra többen voltak hivatalosak dr. Kiss Oszkár nyári lakába. A miniszter, a házigazda és Margitai Jozsef képezdei igazgató s „Muraköz“ szerkesztője kíséretében a delelőtti örökben hosszabb után tett a hegyekben, megtekintette a hegykerület tulajdonát képező jégfelfo eleni vedekezés czéljából fellalított lövőtelpet s gyönyörködött a szép muraközi hegyekben s az elragadó kilátásban. Habár a miniszter mellőzni kívánt minden hivatalos fogadtatást, mégis több községben melyeken átutazott, kitérték a magyar nemzeti lobogót.

A „Muraszombati Mezőgazdasági Bank“ alapítói mult hó 11-én tartottak alakuló gyűlésüket, melyen az új intézet tervezetét megállapították és az igazgatóságot kinevezték.

Meghívó. A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ folyó évi rendes közgyűlést Muraszombathán, az állami elemi iskola 3. számú tantermeben 1898. évi szeptember hó 28-án delelő 11 órakor tartotta meg.

Tárgyszorozat: 1. Elnöki jelentés az egyesület működéséről, 2. A szövetségadó-bizottság jelentése, 3. Az 1899. évi költségelőirányzat megállapítása és a munkaprogramm kijelölése, 4. A Muraszombati és Vidéke, tulajdonjoga, 5. Indítványok.

Ölcső dohányzás. Stern Dávid alsólokos lakos kocsisa Kepe Miklos folyó évi április hó 2-án Nagykanizsáról egy kocsis dohánnyat szállított s utközben Dobriban kocsijáról egy zsák 5000 csomag 3 kros dohánnyal elvett, illetve a kocsisról a kocsis észrevetelle nélkül leest, mint Tata László, Kovács Pál és Kovács Gábor dobri-i lakosok együttesen megtalálták, haza vitték s három közt felosztották, azóta végig ergették az általuk egymás közt hangoztatott „Milyen olcsó s milyen jó“ dohány füstjét s épen az utolsó csomag dohánny füstlötök a napokban el, melynek olcsó és kellemes szaga az alsó-lendvai esendörögk örörrá is behatolt s ekkor derült ki, hogy milyt ut s módon juttatta bírtokába a bodor füstöt ergető társaság az olcsó és jó dohánny, mely aligha drága nem lesz nekik azért, mert a esendörög jogtalan elsajjattintott feljelentete őket a kir. járásbírószághoz.

Fouri vadászat. Mint értesültünk Hohenlohe porosz herceg és kísérete mult hó 18-tól az újfalusi vadászastélyban tartozkodott, és a Murai erdőbni szarvasvadászatoknál részt vett. A vadászatok eredménye igen sikeres, a menyében már az első eszerkesés alkalmával a porosz hercegnek sikerült egy gyönyörűen kifejldött erös 16-os szarvas bikát eljelen. A herceg a vadászatok szép eredményével teljesen megegedve távozott pár napi időzés után vidékünköl.

A zalaegerszegi ügyvédi kamara dr. Fülöp Kazmér nagykanizsai ügyvédet eltávozása, dr. Havliak János marczalii, Vertessy Iván keszthelyi és Szigethy Antal zalaegerszegi ügyvédet alhalálósuk következtében az ügyvédek lajstromából törölte. Dr. Havliak János iodája részere Kiss Lajos marczalii, Vertessy Iván iodája részere Stueder Lajos keszthelyi és Szigethy Antal iodája részere Szigethy Elemér zalaegerszegi ügyvédekkel rendelke ki gondnokul. — Zsulober István ügyvédet Nagykanizsa székhelyivel e kamara ügyvédi lajstromába felvette.

Szénkénegraktár. A földmivelségi miniszter a sümegvidéki gazdákör kérelmére a Sümegen létesítendő szénkénegraktárt engedélyezte.

Figyelmeztetünk a lapunk mai számában megjelent „Nemzeti Balesetbiztosító“ című hirdetésre.

Wlasics miniszter a néptanítókról. Hazafias és fűdős körrendeletet küldött szét Wlasics Gyula közköztudatügyi miniszter valamennyi királyi tanfelügyelőségekhez. Figyelmeztető őket az új iskolavezetével, hogy gondokoztának legközebbi október 1-jéig az elemi iskolák benepesítéséről, látszó bányákkal és egyéb tanszerkekről a gyermekeket, főképp pedig figyelmek, hogy a gyermekek ne valleszerkei nevelése érdekében semmit el ne mulasszanak. Apóják a tanulóknál a hazafias szellemet. Tartsák meg méltó módon a gyermekek ünnepeiket s fordítsanak fogodott a gyermekek hazafias nevelésére. Felszólítja továbbá a körrendelet a tanítókat, hogy október 15-éig küldjenek részletes kimutatást arról, hogy az elemi népiskolák melyik osztályában hány tanuló van. A tanfogvos oszlanak meg anyanyelvűk az iskolákban s tanfelügyelőség pedig az egyes tanulóknál a szükséghez képest való áthelyezésnek járjon el a legnagyobb lelkiismeretességgel. Tudomására hozott a tanfelügyelőségek, hogy jövőben államtársaságban tartott észrevetelek és jelentések alapján, példail az abból az okból, hogy valamelyik állami elemi iskolai tanító megferhetetlen vagy botránys magaviszeletet tanúsít, vagy hanyagul teljesíti kötelességét, állami iskolai tanítót vagy vizsgálat állomásáról hivatalból előzetes feyelelő vizsgálat nélkül áthelyezni nem fogok, hanem ilyen munkor kös fölmerülése esetén az illetők ellen mindenkor a halogatás nélkül szigorú fogymeli eljárást kell indítani és pedig vagy a közigazgatási bizottság útján közvetlenül, vagy pedig a királyi tanfelügyelőség által ide teendő javaslat alapján jóváhagyással. Vegül felszólítja a miniszter a tanfelügyelőket, hogy kísérjék figyelemmel a nem állami elemi iskolák működését is.

Újságírók sorsjátéka. Budapesti Újságírók Egyesülete saját segítő alapjának gyarapítására nagyszabású sorsjátékokat rendez. A sorsjátékok a napokban bocsátottak forgalomba és máris óriási mennyiségben kelttek el. A díszes kiállítású sorsjátékok minden bankháznál, pénzintézetnél, pályaudvaron, hajóállomáson, dohányüzemekben és nagyobb hivatalban kaphatók és pedig darabonként egy koronáért. A sorsjátékoknak hat húzása lesz és minden sorsjegy mindgyék húzásra érvényes. Az első húzás 1899. január 4-én, az utolsó 1899. február 21-én lesz. A fonyeremény 100.000 korona érték. Összesen 2475 nyereményt sorsolnak ki 250.000 korona értékben. A fonyereményen kívül 62.000 koronás melléknyeremény van. A nyereménytárgyakat a sorsjáték kezelőse kívánatra 20% levonással visszavásárolja. A húzások feltétel nélkül azokon a napokon fognak megtartatni, a melyek a húzásra meg lettek állapítva. A sorsjáték kezelőse gondoskodott arról, hogy az ország legkisebb községeiben is kaphatók legyenek a sorsjegyek, ha azonban mégis megtörtént volna, hogy valamely helységbe nem jutottak el a sorsjegyek, ez esetben forduljon bárki akár szóval, akár írásban a sorsjáték kezelőseghöz (Budapest IV., Kossuth Lajos utca 1. sz.)

Nyilttér.*

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ

Legkitünőbb
ASZTALI VIZ
és mint
GYÓGYITAL
minden
hurutos bántalmaknál
legjobb ajánlva.
FUSZ F. Nándor és
ARNSTEIN Benő
csegeknel.

* Az e rovathban közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

Irodalom.

Csáky Albin gróf pályafutása. Nem minden napos dolog az a megfeszítettség, a melyben a dr. Havasi Gyula kir. tanfelügyelő szerkesztésében eddig Kolozsvárról megjelent és szeptembertől fogva fővárosi irodalmi vállalatú általunk „Magyar Postalozó” részesült. Országos közöletünk kimagasodó formáig ugyanis 100 korona pályadíjat becsótta a szerkesztőség részére, hogy megjutalmassza azt, aki ki tudja fejteni, mikép lehet sikeresen felleszteni a köteleességérzet alaperényét. Midőn az alábbiakban közöljük a „Magyar Postalozó” ide vonatkozó érdekes közleményét, felhívjuk nemcsak a tanító köröknek, hanem a művelt családok figyelmét is, a rendkívül fontos feladatot képező gyakorlati jellemképző nevelés érdekében irodalmi szolgálatát híven teljesítő hazagótló hetilapra, melynek évi előzetesi díja csak 4 ft és mely a „Magyar Postalozó” kiadóhivatalánál (Budapest, IV., Havasi- és Lipót-utca sarkán) rendelhető meg. Az említett cikkely így hangzik:

A gróf Csáky-pályázat. Csáky Albin gr. volt vall. és közköz. miniszter ur ő nagyméltósága a nemzeti népművelés bajnokai iránti becsületét fejezte ki, a midőn egy gyönyörű szép pályafutásra 100 korona pályadíjat kegyeskedett kútni. A „Magyar Postalozó”-t tisztelte meg azzal, hogy a pályadíjat rendelkezésére becsótta. A pályafutást kihirdették, a munkák beadására megjelölt határidő július végével lejárt. És íme örömmel jelenthetjük, hogy nem kevesebb, mint 16 pályamű érkezett be szerkesztőségünkhez és azokat aug. 18 napján a bíráló megválasztott Kozma Ferencz kir. tanácsos kolozsvármegyei kir. tanfelügyelő urhoz, mint a nemes gróf ur által kinevezett ötszörös bíráló bizottság érdemes elnökehez tettük át. Hát már most győzzön a jobb, a győztes nevet pedig természetesen közölni fogjuk annak idején. Ez alkalommal a következőképen számolunk be a beküldött művekről: 1. sz. jelűs levelek nélkül; 2. sz. jelűs: „Kötelességnek lelkiismeretes teljesítése, éreynyem legfőbb erénye”. 3. sz. jelűs: „Kötelességérzet a legszebb erény”. 4. jelűs: „A kötelességérzet nem egyéb, mint az élő lelkiismeret”. 5. sz.: „Kötelességnek nem azért kell teljesítenünk, mert hasznót hoznak vagy szórakoztatnak,

hanem csupán azért, mert kötelességünk. Gróf Szechenyi”. 6. sz.: „El akarok menni Wormsba, s ha annyit ördög várna ott, mint eszem a hátamon. Luther”. 7. sz.: „Első a kötelesség”. 8. sz.: „A kötelesség teljesítéséből származik az élet minden tisztelege, annak elhanyagolásából minden gyalázata. (Cicero)”. 9. sz.: „Tedd meg kötelességed, hogy nyugodt legyen lelkiismereted”. 10. sz.: „Per ardua ad astra”. 11. sz.: „Elem”. 12. sz.: „Ér”. (Levelek hiányzik) 13. sz.: „Adatok egy szilárd pontot földön kívül, akkor egy hajszalon ki-mozdított a földet helyéből”. 14. sz.: „Munkas-méh 1848”. 15. sz.: „Kötelességérzet a jellem legszebb virága”. 16.: „Mi boldogító a lelket vizsgálja”. A feladat ez volt: „Mog kell ismertetni azon gyakorlati eszközöket és módokat, a melyek segítségével a kötelességérzet éreynyét fejleszthetjük”. A Csáky A. gr. fényes nevéhez méltó tétel ez.

Laura dalok. Erdélyi Zoltán, tíz év alatt írt szerelmi dalait a fenti címmel, egy kötetben becsótta kiadni, mely könyv díszes kiállításban f. évi október hó 15-én fog megjelenni. Kéri a szíves érdeklődőket, a kik legújabb művét megszerznék öhajjjal, hogy az előzetesi összegzet folyó évi október 10-ig nevére Budapest, Múzeumkörút 15. sz. megküldeni kegyeskedjenek. Egy példány ára 1 korona.

„Délzala” meglepetése.

A „Délzala” is, mint a vidéki lapok egyike, méltányolni óhajtja a művelt olvasó közönségének érdeklődését és pártolását; ez okból nem riadva vissza az anyagi áldozatoktól, azon kellemes helyzetbe jutott, miszerint sikerült a kedves olvasói részére az „Othton”, a híres „Magyar Szalon”-nak egy külön kiadását (évi előzetesi 20 korona) **díjlanul** megszereznie.

E gyönyörű kiállítás, gazdag tartalma illusztrált **havi folyóirat**, mely a kiválóan ismert Hevesi József író által van szerkesztve és a mely telve van a legkifőbb írónk dolgozataival, legelső festőink illusztrá-

cióival. Közül elbeszéléseket, társadalm-és kritikai cikkeket, népszerű és tudományos ismertetéseket. Dívatot (illusztrálva) azonkivül szebbnél-szebb aktuális illusztrációkat és a hazai, mint a külföldi festő-művészek legújabb alkotásait.

Ugy, hogy ez „Othton” cz. „Délzala” meglepetése, főlőlegessé tesz minden más szépirodalmi lap járását.

Az „Othton” minden hó elsőjén jelenik meg egy vaslag kötetben. És így a „Délzala” kedves előzetési évente 12 vaslag kötetet kap ingyen és mindössze csak évnegyedenként egy korona költségdíjat számítunk föl.

Ereسن hisszük, hogy olvasóink örömmel fogadják a „Délzala” e meglepetését, melyt mi nagy áldozat árán vagyunk képesek megszerezni.

Felkérjük tehát a művelt olvasó közönséget, szíveskedjen a „Délzala”-ra az előzetesít eszközlőni és a hátralékokat az egy-egy koronányi költségdíjjal október hó 1-ig beküldeni, hogy az „Othton” képes havi folyóirat minden előfizetőnek megküldhessük.

Felolós szerkesztő.

Németh Mihály.

Laptalajjaloms: Halkányi Ernő.

Salon-garnitúra!

Egy még igen jó karban lévő salon-garnitúra asztallal együtt jutányos áron eladó.

Czím a kiadóhivatalban. 3-1

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színt nem változtatja, szerkesztő pontosabb és jobb, mint a legrágabaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a fesséit tart. Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kinttettve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka börtetetését megemelt. Tartós és pénzmentőgátlarító.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acézból és a többi részei alpacaból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál BUDAPEST, V. ker., Kálván-utca 17. 29-3. Gyűjtőnök 5 árú után egy ingyen küldetik.

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság A-Lendva.

HIRDETMÉNY.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet **földbirtokokra 10—50 évig terjedő Törlesztési kölcsönöket** eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál az

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár.

10-3

A „Nemzeti” Baleset biztosító részv. társaság, BUDAPESTEN (Erzsébet-körút 13. sz.)

biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, **ugymint egyes egyéneket (polgár és katona), gyári és malomalkalmazottakat (munkások és tisztviselők), valamint bárkit, hivatalos teljesítése közben, vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton, vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadalvább biztosítási feltételek és a legjutányosabb díjtelek mellett.**

ÉLETBIZTOSÍTÁS (visszafizetés mellett: Mindentelre kombináció szerint az ember életére).

ÉLETBIZTOSÍTÁS orvosi vizsgálat nélkül (népbiztosítás)

heti díjfejtéssel 10 fillértől kezdődőleg! (Házilagos, elterési, kiházasítási és gyermekbiztosítás.)

Közlelőbi felvilágosítást a legkészségesebben nyújt: a „Magyar-Franzia”-a „főcál biztosító” minden fő-és aligynöksége az ország bármely helységében.

3-3 **MEGBIZHATÓ ÜGYES ÜZLETSZERZŐK FELVÉTELEK.**

Kérje
The Continental
a Bodega Company.
olághírű spanyol és portugál borot

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját főzők: Budapest
IV. Kössuth-Lajos és Ujvári utca.
a Gentry-Casinoval szemben.